

Genomförd utbildningsinspektion vid Brunnby skola, fristående grundskola i Höganäs kommun

Skolverket har genomfört inspektion vid Brunnby fristående skola i Höganäs kommun. Inspektionen aviserades i brev den 16 juni 2003 och besök gjordes i verksamheten den 23 september 2003. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att vara godkänd som fristående skola och därmed förklaras även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från eleverna hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Utredningen syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket konstaterar efter genomförd inspektion vid Brunnby fristående skola, att skolan inte uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 9 kap. skollagen i följande avseende:

- Skolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller upprättande av kvalitetsredovisning.

Föreläggande

Enligt 9 kap. 12 § skollagen skall godkännandet för en fristående skola återkallas om skolan inte längre uppfyller kraven för godkännande och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen.

Skolverket ger därför huvudmannen för Brunnby skola möjlighet att senast den 27 augusti 2004 redovisa vidtagna åtgärder för att avhjälpa ovanstående brist.

Uppföljning

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa om-

råden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Barbro Nässén
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också deltagit enhetschefen Björn Persson

Kopia till

Höganäs kommun och övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i den fristående skolan Brunnby skola

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Utredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn och elever får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

1. Normer och värden
2. Kunskaper
3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete
6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde. Rapporten ger således inte en heltäckande beskrivning av all pågående utbildningsverksamhet inom enheten vid den aktuella tidpunkten.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter liksom jämförelser med jämförbara verksamheter är också betydelsefulla vid bedömningarna och för slutsatserna med krav på åtgärder och förbättringar. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl.

Beskrivning av skolan

Brunnby skola	Antal barn/elever/studerande
Grundskola	93
Skolbarnsomsorg	49
Förskoleklass	15

Brunnby skola är en fristående skola i Höganäs kommun. Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–9. I anslutning till skolan finns förskola och i skolans lokaler bedrivs skolbarnsomsorg. Utbildningen vid skolan är montessoriinspirerad.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar åldersintegrerat upp till årskurs 6 och arbetet bedrivs i tre avdelningar, F–1, 2–3 och 4–6. Från årskurs 7 bedrivs arbetet huvudsakligen årskursvis.

Samtliga elever vid Brunnby skola bor i Höganäs kommun och flertalet i de norra kommundelarna. Eleverna blir i stor utsträckning skjutsade av föräldrar med bil till skolan.

Skolans huvudbyggnad är ett gammalt skolhus som nyöppnade 1993 då skolan startade som fristående skola med 13 elever i årskurs 1. Skolan har vid besöks-tillfället 108 elever.

Genomförandet av inspektionen i

Skolverket sände den 16 juni 2003 skriftlig information till huvudmannen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörerna med ansvar för Brunnby skola har varit undervisningsråden Jan V Nilsson och Barbro Nässén. Besök på Brunnby skola genomfördes den 23 september 2003.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Brunnby skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket.

På Brunnby skola genomfördes formella intervjuer med elever från årskurs 3, 4, 8, och 9 i två grupper, föräldrar, pedagogisk personal samt skolans rektor. Lektioner besöktes på skolan och studiebesök gjordes på den idrottsanläggning

som skolan får disponera av Höganäs kommun för idrottsundervisning. Besöksteamet genomförde en mindre frågeundersökning med eleverna i årskurs 5 och 8 där eleverna fick ta ställning till frågor som rör normer och värden i skolan.

Bedömning

Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet beskrivs den värdegrund som skolan vilar på. Barn och elever skall utvecklas så att de kan fungera i ett demokratiskt samhälle. Det innebär att känna aktning för varje människas egenvärde, respekt för den gemensamma miljön och ett allt större ansvar och inflytande över lärandet i skolan.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet med skolans grundläggande värden.

I enlighet med montessoripedagogiken har eleverna i de tidigare årskurserna ett inflytande över sin egen arbetssituation när det gäller planering och genomförande av veckans arbete. Vid Brunnby skola övervakar lärarna elevernas planering och en planeringsbok förs gemensamt av läraren och eleven. Detta planeringssätt bryts när eleverna börjar årskurs 7 och lärarna styr mer och elevernas inflytande minskar. Det finns inget elevråd på skolan men det förekommer att klassavdelningarna tar upp frågor som har gemensamt intresse för hela skolan. Elevernas träning i en demokratisk beslutsprocess har inte särskilt stor omfattning på skolan.

Enligt en snabbenkät som gjordes under besöket tyckte eleverna att det var en god stämning på skolan där både elever och vuxna visar respekt för varandra. Vidare anser eleverna att skolan anstränger sig för att elever och vuxna inte ska bli hånade eller kränkta. Eleverna uppger i intervjuer att de känner sig trygga i skolmiljön.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att elevernas inflytande över utbildningen avtar under de senare skolåren. För övrigt finner inspektörerna att skolan svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildningen i det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet i det offentliga skolväsendet anges i läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Skolan använder Skolverkets prov och diagnosmaterial. Samtliga elever i årskurs 2 hade våren 2003 uppnått tillräckliga kunskaper för måluppfyllelse vilket även eleverna i årskurs 7 gjort i matematik. I de nationella proven för årskurs 5 och 9 år 2003 hade så gott som samtliga elever uppnått målen och skolan redovisar speciell god måluppfyllelse i ämnet engelska där skolan gör särskilda insatser.

Lärarna på skolan ger en samstämmig bild av en skola som presterar goda resultat och alla utom en elev som slutade grundskolan 2003 hade betyg i samtliga ämnen.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att elevernas kunskaper till art och nivå motsvarar det som det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med föräldrar och barn respektive elever i arbetet med att forma en god miljö för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Föräldramöten hålls klassvis och utvecklingssamtal genomförs en gång per termin och då som trepartssamtal. Det finns ingen föräldraförening på skolan men de intervjuade föräldrarna tycker att de hade god kontakt med barnens lärare och övrig personal. I skolhuset finns även skolbarnsomsorg anordnad för de föräldrar som har önskemål om detta.

Skolan har en handlingsplan för hur mobbning skall hanteras om mobbning bland elever uppkommer, men där finns inget angivet om hur skolan skall arbeta förebyggande. Inte heller behandlas andra former av kränkande behandling. I skolans ordningsregler står det att eleverna förväntas visa hänsyn mot varandra och skolans personal.

Eleverna i årskurs 5 och 8 uppger samstämmigt att skolan anstränger sig för att elever och vuxna inte ska känna sig kränkta och att skolan anstränger sig för att om kränkningar uppkommer dessa skall upphöra. De anser även att de på sko-

lan får lära sig att alla människor är lika mycket värda, oavsett varifrån man kommer.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att utbildningen i denna del svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildningen i det offentliga skolväsendet. Skolan bör dock låta sin handlingsplan mot mobbning omfatta alla former av kränkande behandling och även behandla det förebyggande arbetet på skolan.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess och ger möjligheter att utveckla kunskaper och färdigheter. Verksamheten skall utformas i överensstämmelse med demokratiska värderingar. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Skolan arbetar med de nationella kursplanerna och läroplanen som utgångspunkt. Vidare skall skolan arbeta efter den nationella timplanen. Skolan har ett veckoschema där inga raster finns utlagda. I de tidigare skolåren tar eleverna naturligt en paus mellan de olika arbetsmomenten. I de senare åren skall eleverna som regel byta lokal och i samband med dessa byten tar eleverna raster av varierande längd. Årskurs 7–9 har inlagt enskilt arbete i sina veckoscheman. Klassernas ordinarie lärare har ansvar för detta enskilda arbete.

Skolan bedriver s.k. montessoriiinspirerad metodik i de tidigare årskurserna och denna metodik är speciellt utvecklad i klassavdelningen för årskurs 4–6. Denna undervisningsgrupp är skolans största och består av över 30 elever. Eleverna arbetar här mycket självständigt och i egen takt. Från årskurs 7 sker en stor förändring och det mest dominerande arbetssättet i de senare skolåren är att klassen har många gemensamma genomgångar och därefter självständigt arbete.

På skolan finns ingen lärare speciellt avdelad för undervisning av elever i behov av särskilt stöd, utan lärarna säger att de hinner med detta i det ordinarie undervisningsarbetet. Detta bekräftas av de elever som blev intervjuade under besöket. Flertalet undervisningsgrupper är relativt små.

Eleverna i årskurs 7–9 har nyhetstid varje måndag och torsdag morgon då de ser på tv och därefter skriver referat. Det finns inga dagstidningar på skolan och i skolhuset finns inget utrymme som kan kallas för skolbibliotek. Eleverna i de senare årskurserna är främst hänvisade för sina studier till två stora klassrum vilka som regel är tillräckliga då det totala antalet elever i årskurs 7–9 uppgår till cirka 30 elever.

Sammanfattningsvis finner besöksteamet att skolan till en del arbetar enligt en montessoriiinspirerad metodik men att denna metodik inte fullföljs i de senare årskurserna. Inspektörerna anser att skolan ger eleverna förutsättningar till kunskaper som till art och nivå motsvarar de som det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för barnomsorgen och skolan på lokal nivå och skall ge bidrag till fristående skolor. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna för det offentliga skolväsendet lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre arbete. Sammantaget har dessa skyldigheter att se till att rätten till utbildning tillgodoses. Fristående huvudmän och skolor har ett motsvarande ansvar, även om de inte omfattas av målen och riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som tas upp vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en fungerande ledning, om skolan har formulerat mål för verksamheten i linje med skollagens bestämmelser samt om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

Huvudmannen för Brunnby skola är Brunnby Skola M – I HB, organisationsnummer 916774-4359. Styrelseledamöterna består dels av rektorn för skolan dels ytterligare en person. Dessa personer äger även bolaget som hyr ut lokalerna till skolan.

Rektorn har pedagogisk utbildning för det offentliga skolväsendet och har genomgått montessoriutbildning. Hon deltar för närvarande i statlig rektorsutbildning anordnad vid lärarhögskolan i Malmö.

Skolan har redovisat ett antal sammanställningar över skolans resultat på nationella prov och sammanställningar över betyg som kommunen begärt in av skolan. I skolans kvalitetsredovisning finns inte dessa resultat medtagna och i redovisningen som omfattar en dryg A 4-sida finns kortfattat beskrivet ett antal åtgärder som skolan vidtagit under läsåret 2002/2003 men det saknas bedömningar och analyser huruvida beskrivna åtgärder blivit gjorda. Skolan har inte redovisat några utvärderingar eller särskilda resultatsammanställningar där skolans kvaliteter redovisas.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att skolan inte har något system för att systematiskt utvärdera sin verksamhet. Kvalitetsredovisningen för läsåret 2002/2003 uppfyller inte författningarnas krav då den på intet sätt innehåller en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen har uppnåtts. Vidare saknas en sammanställning över i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts.

Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för förskolan och skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om möjlighet till utbildning ges i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Eleverna på skolan kan välja på tyska, franska, engelska eller svenska som spåkval. Engelskundervisningen bedrivs redan under de tidigare åren i en särskild sal där en ämneslärare i engelska svarar för undervisningen. Eleverna får information om vidare studier genom en studievägledare som besöker skolan under det sista skolåret.

Sammanfattningsvis finner besöksteamet att skolan trots sin litenhet erbjuder eleverna stor valmöjlighet i språkvalet.

Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Flertalet av den pedagogiska personalen har lärarbehörighet för den undervisning de utför. I klassavdelningarna för de tidigare åren finns som regel mer än en pedagog i undervisningsgrupperna varav en alltid har lärarutbildning. Ämneslärarna för undervisningen i de senare årskurserna har i huvudsak utbildning i de ämnen de undervisar och är utbildade lärare.

Skolan har inte speciellt avdelad personal för elever i behov av särskilt stöd och lärarna hinner med att ge stöd under ordinarie lektioner och under tid avsatt för enskilt arbete, vilket enligt scheman främst förekommer under de senare skolåren.

Tillgången till läromedel och materiel är riklig för de tidigare skolåren och är under uppbyggnad för de senare. Skolan saknar gemensamt skolbibliotek med referenslitteratur. Viss skönlitteratur finns i anslutning till undervisningslokaler. Skolan har sedan länge ett samarbete med den kommunala bibliotekstjänsten i kommunen som regelbundet servar skolan med boklådor. I skolhuset finns ett mindre antal datorer där eleverna via Internet kan hämta information.

Skolans lokaler är gamla men välvårdade. Huvuddelen av undervisningen i de naturorienterade ämnena sker i en nyutrustad sal på skolan och en mindre del av denna undervisning sker numera i en närbelägen grundskola. På skolan finns ett mindre utrymme för undervisning i trä- och metallslöjd. Vid besökstillfället

gav detta utrymme ett intryck av brist på ordning. De fasta maskinerna var installerade så att de stod mycket tätt intill andra arbetsplatser.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att Brunnby skola i huvudsak har bra lokaler och även bra tillgång till material. Skolan bör se över sin lokal för undervisning i trä- och metallslöjd.

Sammanfattande bedömning

Brunnby skola erbjuder en trygg läromiljö för sina elever. Elever och föräldrar ger en samstämmig bild av en bra och liten skola där alla trivs. Verksamheten präglas av goda umgängesformer och en vänlig ton. Det finns exempel på bra eller mycket bra processer och resultat utifrån gällande styrdokument. Vid en jämförelse med riket i övrigt är kunskapsresultaten mycket goda.

Områden i behov av utveckling bedöms vara:

- Elevernas inflytande över utbildningen avtar under de senare skolåren. Detta bör förbättras.
- Skolan bör se över sin lokal för undervisning i trä- och metallslöjd.

Inspektionen visar att Brunnby friskola inte uppfyller författningarnas krav i följande avseenden:

- Kvalitetsredovisningen för läsåret 2002/2003 uppfyller inte författningarnas krav då den inte innehåller en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen har uppnåtts. Vidare saknas en sammanställning över i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts.

Datum	Ort
2004-05-27	Lund

Jan V Nilsson
Barbro Nässén